

ZZg Nieuws

Isoko Hospital, Tanzania

Op je gezondheid!

Foto: Niels Gärtner

Gezondheid

Wie gezond is denkt daar amper over na. Vanzelfsprekend toch, dat je lijf meewerkt, dat je alles kunt zonder pijn en moeite?

Wie ziek wordt, gebreken oploopt, ervaart hoe dit je leven bepalen kan en mentaal aan je vreet.

Dan je levensmoed behouden is ware levenskunst en net zo kostbaar als gezondheid.

Jeannet Kelholt

Helpt bidden?

Als je positief in het leven kunt staan, goed in je vel zit en met plezier uitkijkt naar de volgende dag ben je eerder van een griepje af dan wanneer je somber bent en 's ochtends maar moeilijk je bed uit kunt komen. Er lijkt een verband te zijn tussen lichamelijk ziek zijn en je mentale instelling.

Je leest nogal eens dat iemand die ernstig ziek is geworden vertelt dat hij of zij gaat knokken, vast van plan is om het gevecht met de ziekte te winnen en ervan overtuigd is dat door positief te denken de ziekte kan genezen.

Helaas is dat lang niet altijd het geval. Het is zelfs riskant om teveel de nadruk te leggen op de waarde van positief denken, want als je ziek blijft, of zelfs sterft, ben je dan niet positief genoeg geweest?

Iets dergelijks gaat ook op voor bidden. Natuurlijk zijn er mensen genezen nadat er voor hen gebeden was, of nadat ze zelf met overtuiging hun genezing bij God hadden afgesmeekt. Maar veel vaker blijft genezing uit.

Een slechte pastor kan dan zeggen: u heeft vast niet genoeg geloof, want wij hebben genoeg voor u gebeden, hoor! Een wijze pastor zal met de zieke nagaan of het gebed niet op een andere manier steun gegeven heeft.

Een opvallend verschil: bij positief denken moet je alle negatieve gedachten aan de kant schuiven, maar bij gebed kun je gewoon je misère en ellendige gevoelens uitspreken. En dat geeft soms een vrede die je verstand te boven gaat.

Of je daarmee ook weer gezond wordt is niet gezegd, maar dat je hulp en steun ervaart is zeker.

Bidden helpt.

Zeister Zendingsgenootschap

Alge Kramer

Reageren? a.kramer@zzg.nl

Qua gezondheidszorgvoorzieningen maakt het in Suriname een groot verschil waar je woont. Leef je in de stad, dan zijn er ziekenhuizen binnen handbereik, met artsen, specialisten, verpleegkundigen en voldoende medicijnen. In het binnenland ben je daar ver vandaan.

Het binnenland (±130.000 km² en 50.000 inwoners) kent wel een goed systeem van basisgezondheidszorg. Vanaf 1765 begonnen zendingen er al medische zorg te geven en met name na de Tweede Wereldoorlog werd dit planmatig uitgebouwd. Nu zijn er 50 poliklinieken, aangestuurd en ondersteund vanuit het coördinatiecentrum in Paramaribo. Het werk is in handen van de Medische Zending (officieel: Medische Zending Primary Health Care Suriname). Tientallen Nederlandse artsen en verpleegkundigen hebben in de afgelopen decennia in het binnenland gewerkt. Een van hen was Peter Gerlagh (arts). Hij beschrijft de ontwikkeling van de Medische Zending:

Van ziekenboeg naar gezondheidscentrum

Eind 1966 werd ik met mijn gezin uitgezonden naar Suriname om daar werkzaam te zijn in de Medische Zending van de Evangelische Broedergemeente. Die had toen slechts enkele poliklinieken. Patiënten kwamen uit een grote regio, over het algemeen per boot. Er werkten Nederlandse artsen en verpleegkundigen omdat er in Suriname weinig animo was voor werken in het binnenland. Veel mensen kwamen met lichte klachten omdat er geen andere mogelijkheid was om aan zelfzorgmedicijnen (zoals pijnstillers) te komen. Anderzijds kwamen mensen niet naar de polikliniek omdat ze zelf behandelmethoden hadden. Deze waren soms effectief (bv. bij botbreuken), soms echter ook schadelijk. Op een aantal punten was het systeem van de Medische Zending voor verbetering vatbaar. 1. Het aanbod was niet gericht op bevordering van gezondheid maar alleen op het behandelen van zieken. 2. Men ging niet naar de mensen toe,

Foto uit: Jaja Dande

Eerste polikliniek ± 1959 in Djumu

Gezondheidszorg in Suriname

maar wachtte op de polikliniek af wie er kwamen. 3. De personele bezetting met uitgezonden krachten was kostbaar en op den duur niet vol te houden. Er werden maatregelen genomen. Jongelui uit het binnenland werden opgeleid tot gezondheidsassistent. De eerste opleiding werd gestart door de medewerkers van de post Stoelmanseiland met zelfgemaakte materialen. Later werd de opleiding meer professioneel en vond die plaats in Paramaribo. Nu is er in binnenlanddorpen van enige omvang een polikliniek waar een gezondheidsassistent werkt. Die is de spil waar alles om draait: geeft voorlichting over voeding en hygiëne, doet de moeder- en kindzorg, doet bevallingen en behandelt volgens protocol de meest voorkomende aandoeningen. In moeilijke gevallen kan er via de radioverbinding advies gevraagd worden. Zo nodig wordt een patiënt doorgestuurd naar een ziekenhuis. Surinaamse artsen en verpleegkundigen begeleiden het werk en zijn voor consultatie beschikbaar, grotendeels vanuit Paramaribo. In de periode 1967-1973 heb ik op Djumu en Stoelmanseiland met veel plezier een bijdrage mogen leveren aan deze ontwikkeling van de Medische Zending.

Peter Gerlagh

Werkzaamheden

Naast de al genoemde taken zijn de Gezondheidszorg Assistenten (GzA's) verantwoordelijk voor het schoolgezondheidsprogramma. Ze checken peuters en lagere schoolkinderen en geven ook preventieve tandheelkundige zorg.

Foto: fam. Gerlagh

Peter assisteert bij voedingsdemonstratie

Verder geven ze informatie over familyplanning. GzA's werken onder supervisie van een arts die meerdere poli's overziet en in direct contact staat met het Jan van Mazijsk Coördinatiecentrum in Paramaribo. In totaal werken er 115 GzA's in het binnenland. Samen met polikliniekhulpverleners, microscopisten, artsen en logistiek ondersteunend personeel gaat het om 229 professionals.

GzA-opleiding

De opleiding tot GzA duurt vier jaar en vindt plaats in Paramaribo, met stageperiodes in de poliklinieken van de Medische Zending en bij andere zorgorganisaties. Eén van de studenten is Julienne Dijon, die nu aan het eind van haar tweede leerjaar is. We interviewden haar in 2016 en recent weer. Beide interviews kunt u bekijken op www.zzg.nl/medischezending.

Julienne is afkomstig uit het binnenland, uit het dorp Malobi aan de Boven-Suriname rivier. Ze vertelt dat ze graag haar medemens wil helpen. Ze heeft al twee stages gehad en moest ook handelingen verrichten: polsslag voelen en tellen, bloeddruk, ademhaling en temperatuur meten. Dat haar begeleider haar stimuleert en corrigeert vindt Julienne fijn. Ze wil zeker haar diploma halen en in het binnenland gaan

werken. Want, zegt ze, "In het binnenland heb je niet zoveel koppijn als in de stad. Het is daar relaxed."

Financiële nood

De Medische Zending zit financieel in zwaar weer. De overheid zegt subsidies toe, maar komt die verplichtingen niet na. De salarissen worden betaald (vaak te laat en mondjesmaat), maar geld voor de exploitatie blijft uit en voor nieuwe plannen is helemaal niets beschikbaar. De reserves bij de Medische Zending zijn zo goed als op en niet alleen daar. Ook de ziekenhuizen in Paramaribo beginnen te kraken en er is een tekort aan bepaalde medicijnen. Voor het ZZg is dit reden om het werk van de Medische Zending en het Diakonesenziekenhuis nu te ondersteunen. (Zie hiernaast en op pagina 4).

Doorgangshuis

Een nieuwe activiteit van de Medische Zending is het Doorgangshuis, een lang gekoesterde wens. Lorraine Yau, Medisch Coördinator, vertelt erover op www.zzg.nl/medischezending. Vrouwen uit het binnenland met een risico-zwangerschap (door heel jonge leeftijd, bloedarmoede of eerdere keizersnee) moeten naar de stad om onder medisch toezicht te staan tot na de bevalling. Zij hoeven niet in het ziekenhuis te blijven, maar hebben wel onderdak nodig. Niet iedereen kan dat zelf organiseren en vaak is er geen geld. Zo is er nu bijvoorbeeld een jong inheems meisje van 15, van de Trio stam. Ze is nog nooit in Paramaribo geweest en spreekt geen Nederlands.

Met haar partner verblijft ze in het Doorgangshuis en daar is ze blij mee. Het geeft rust en ze kunnen terugvallen op de conciërge die hun cultuur kent, een oogje in het zeil houdt en medische hulp kan invoeren. Tien zwangeren per jaar verwacht de Medische Zending in het Doorgangshuis op te vangen en dat moet helpen om de moeder/kindsterfte verder terug te dringen. Lorraine Yau formuleert het krachtig: 'Elke zwangere en haar ongeboren kind verdient een kans!' En zo is het.

Foto: Medische Zending

Bloeddrukmeten: spannend!

Projecten medische zending

Opleiding Gezondheidszorg Assistenten (18.019)

Doordat de Surinaamse overheid in crisis verkeert en toegekende subsidies niet uitbetaald is de opleiding van nieuwe Gezondheidszorg Assistenten (GzA's) voor het binnenland in gevaar. Het werk van de GzA's is belangrijk. Zij zijn het eerste aanspreekpunt voor patiënten en handelen de meeste hulpvragen zelfstandig af: medicijnverstrekking, gezondheidsvoorlichting, vaccinaties en zuigelingenverzorging, wondverzorging en bevallingen. Voor zwaardere problemen kunnen ze per radio een arts consulteren en bij acute nood sturen ze een patiënt per vliegtuig naar het ziekenhuis in de stad.

Het ZZg draagt dit jaar € 25.000 bij aan de opleiding van 25 nieuwe GzA's.

Doorgangshuis (18.002)

Zwangere vrouwen uit het binnenland worden bij complicaties doorgestuurd naar Paramaribo, waar specialistische zorg voorhanden is. Ze moeten enkele maanden onder medisch toezicht blijven. Maar waar moeten ze heen in die tijd? Familie, als die er al is, is vaak klein behuisd en zelf onderdak en voeding bekostigen is voor de meesten onmogelijk. Een oplossing is de Zinzendorferberg van de Broedergemeente, waar kamers worden verhuurd. Daar is toezicht en de locatie ligt gunstig t.o.v. de ziekenhuizen.

De Medische Zending financiert het vervoer, het ZZg een deel van verblijf & voeding: € 16.000. Naar schatting gaat het jaarlijks om tien zwangere vrouwen en hun begeleider.

Medicijnen bijna op (18.005)

Door een grote betalingsachterstand (veroorzaakt door het uitblijven van overheidsgeld) kreeg de Medische Zending geen medicijnen meer van de leverancier. Dus konden de poliklinieken in het binnenland onvoldoende voorraad worden met ijzertabletten, foliumzuur en pillen tegen hoge bloeddruk en diabetes. Hun patiënten waren de dupe.

Dat het ZZg het overheidsgat opvult zou niet moeten, maar we willen de mensen in het binnenland niet laten vallen. Met € 20.000 zijn de rekeningen betaald en nieuwe medicijnen besteld.

Meedoen aan een van deze projecten? Maak een gift over naar IBAN NL74 0375 216 936, t.n.v. ZZg te Zeist. Vermeld projectnummer of titel.

Suriname (18.013)

Zonnepanelen voor school

In het dorp Botopasi, aan de Boven-Surinamerivier, gaan zonnepanelen energie opwekken voor de school. De duurzame stroom is voornamelijk bestemd voor licht, airco, ventilator en computers, in de bibliotheek, twee klaslokalen en het schoolkantoor. Daarmee komt ook gebruik van moderne media door de leerlingen dichterbij, maar die stap moet met de Stichting Onderwijs van de EBGs gezet worden. Samen met de Cooperatieve Windenergievereniging Meerwind in Haarlemmeer financierde het ZZg de panelen. Ecoresort Sutikamia gaf ondersteuning in natura. We komen nog € 4.000 tekort.

Kunt u 40 of 400 euro bijdragen voor de duurzame zonne-energie?

Foto: Sutikamia

Honduras (18.023)

Radiostilte voorbij?

Hoe bereik je inheemse bevolkingsgroepen in ver afgelegen gebieden? Per radio! De Broedergemeente in Honduras gebruikt de radio om het evangelie te verkondigen en om de mensen te informeren over onderwijs, gezondheidszorg en sociale zaken. De slogan van het station: Radio Morava, de Stem van de Heilige Geest! Helaas is de radio-installatie beschadigd geraakt door de vele stroomstoringen in het gebied. Reparatie (door technici die van ver moeten komen) en o.a. een nieuwe, betere accu kosten € 4.400. Het ZZg draagt € 1.300 bij.

Helpt u mee om het radiocontact te herstellen en de stem van de Heilige Geest weer te laten klinken?

Tanzania (18.025)

Meubilair voor meisjesschool Ifakara

De splinternieuwe middelbare school bij het dorp Ifakara is een christelijke kostschool speciaal voor meisjes. De veiligheid die zo'n school biedt (vergeleken met gemengde scholen) kan ouders over de streep halen om hun kostbare dochter toch te laten doorleren; iets wat op het platteland in Tanzania nog niet vanzelfsprekend is. De Duitse zendingsorganisatie Herrnhuter Missions Hilfe bouwde de school en hij is zo goed als klaar. Alleen een apart bibliotheekgebouwtje moet nog worden neergezet, een overheidseis die plotseling opdook. Het ZZg draagt € 7.500 bij, voor tafels en stoelen in de klaslokalen en de eetzaal en inrichting van de keuken. *Voor € 60 kunt u een meisje helpen aan een zitplaats in het klaslokaal.*

Foto: HMH

Foto: BDM

DR Congo (17.005) **Water voor weeshuis**

In Kakusi, een dorpje in het oosten van Congo, wonen 60 gehandicapte kinderen (4-13 jaar) in een weeshuis dat bestaat uit vijf 'familiehuizen'. In de droge tijd heeft het weeshuis niet genoeg water omdat de naburige bronnen dan droogvallen. Met een 1,5 km lange waterleidingbuis naar een bron hoger op de berg kan dat opgelost worden. Ook de lagere school met 300 leerlingen en de medische post hebben dan goed en schoon water. Van de benodigde € 2.640 voor de materialen en voor eten voor de vrijwilligers die de leiding onder de grond stoppen komen we nog € 1.200 tekort. *Neemt u een stukje waterleiding voor uw rekening?*

Suriname (18.030)

Kwaliteitszorg in het Diakonessenhuis

Het Diakonessenhuis in Paramaribo krijgt veel patiënten uit het binnenland. Het is een particulier ziekenhuis dat geen steun krijgt van de Surinaamse overheid. In de afgelopen crisisjaren stegen de kosten flink maar konden de ligtarieven niet mee groeien; het ziekenhuis moest interen op de reserves en heeft nu geen geld meer voor noodzakelijke vervangingen en investeringen. Zo heeft de afdeling Verloskunde een warm-water aansluiting nodig; nu is er alleen koud water. Kosten: € 3.000. De bedschermen op alle afdelingen zijn aan vervanging toe. Kosten € 8.000. Voor de medicijndistributie zijn 7 nieuwe karren nodig (à € 740) en voor de opslag van medicijnen 2 speciale kasten (à € 2.775) en 3 airco's (à € 640) voor de koeling.

Foto: Diakonessenhuis

Het ZZg springt bij met € 24.000. Helpt u ook een handje?

Foto: Lance Wilson

Zuid-Afrika (18.011)

Muziek maken: levensbelangrijk!

Tyrone Hitzeroth, al jaren actief bezig met het oprichten en trainen van koperblaasgroepen in de Broedergemeenten van Zuid-Afrika zegt: "In achtergebleven gebieden en stadswijken zetten we muziek in om jongeren vooruit te helpen. Jongeren daar hebben vaak het gevoel niks te kunnen bereiken in hun leven en ze gedragen zich er naar: laag zelfbeeld, lage moraal, slechte schoolprestaties, alcohol en drugs. Muziek maken helpt om belangrijke levenslessen te leren: discipline, doorzettingsvermogen, samenwerking en teamgeest. Hun zelfvertrouwen groeit en ze leren dat met Gods hulp heel veel mogelijk is. Ook houdt de muziek hen betrokken bij de kerk." Muziek maken kan dus heel belangrijk zijn. Het ZZg ondersteunt het daarom met € 3.000. Daarmee worden muziekinstrumenten aangeschaft en trainingsbijeenkomsten betaald plus een deel van de benzine naar de 14(!), soms verre, locaties. De rest betalen Tyrone en de jonge instructeurs van zijn eigen brassband allemaal zelf. *Blaast u wat eurootjes mee?*

Cuba (18.027)

Schoon drinkwater via de kerk

Dit is de eerste van vijf waterfilterinstallaties voor de Broedergemeenten op Cuba. Deze zit in het John Amos Comenius Center, het gemeentegebouw dat ZZg enkele jaren geleden hielp realiseren in een arme buitenwijk van Havana. Nu kunnen gemeenteleden, zondagsschoolkinderen en buurtbewoners, in totaal zo'n 250-300 mensen, beschikken over schoon en veilig drinkwater. Dat is in Cuba bepaald niet vanzelfsprekend, want op veel plaatsen is het drinkwater sterk verontreinigd, wat leidt tot ziekte (cholera) en sterfgevallen. Het ZZg financiert twee waterfilters à € 5.500, in samenwerking met ARMF, de Amerikaanse stichting die de Broedergemeenten op Cuba ondersteunt. ARMF neemt er drie voor zijn rekening. Gemeenteleden krijgen training in het onderhoud en leren over het belang van schoon water. Het schone water zien de Amerikanen als een gift; niet alleen water voor het lichaam, maar ook spiritueel water voor de ziel. Zending via een waterfilter dus. *Als u eraan wilt bijdragen, graag!*

Foto: ARMF

Tanzania (18.026)

Zondagsschool Zanzibar

De Broedergemeente op Zanzibar is begonnen met een zondagsschool. Ze gebruiken er hun eigen (interreligieuze) basisschool voor. Kinderen tussen 3 en 10 jaar mogen meedoen en die komen in groten getale, voor de bijbelverhalen, liedjes, sport en spel, maaltijd en soms een uitstapje. Men rekende op 50, maar recent waren er al

Foto: HMH

168 kinderen, waaronder ook moslimkinderen uit de buurt. Op Zanzibar is 99% van de bevolking moslim en de zondagsschool is een mooie manier om ook deze kinderen met het Evangelie in aanraking te brengen. Voor de christelijke kinderen betekent het een goede geloofsoopvoeding, die hen wapent tegen de invloed van de islam. Het ZZg steunt dit project van onze Duitse collegazendingsorganisatie HMH met € 2.500. *Helpt u mee bij de aanschaf van kinderbijbels in het Kiswahili à € 7,50 per stuk?*

Zambia (18.029)

Evangelisatie Copperbelt

De Copperbelt is het gebied in Zambia waar de grote kopermijnen zijn. Die brengen werkgelegenheid maar ook menselijke ellende: alcohol- en drugsmisbruik, prostitutie enz. De kleine Broedergemeente in het gebied (drie gemeenten en een huisgemeente) wil samen met enkele grotere kerkgenootschappen de bevolking weer terugbrengen tot de kerk door evangelisatiecampagnes. Men wil nieuwe gemeenten stichten, waar mensen - vooral ook jongeren - elkaar kunnen ontmoeten en pastorale zorg kunnen vinden. Het benodigde budget hiervoor, € 1.600, is een probleem voor de kerk, want die is arm. Het ZZg draagt € 1.500 bij, zelf moeten ze de laatste € 100 bij elkaar sprokkelen. Ruth Nakamba, een van de twee evangelisten van de kerk zegt plechtig: "Vandaag stuurt God ons uit om mensen weg te halen uit hun zonden en armoede en om hen in geestelijk welzijn te brengen."

U kunt haar werk steunen, met gebed en een gift.

Foto: Moravian Church Zambia

Evangelist Ruth Nakamba

Tanzania (18.024)

Bedden/matrassen Lutengano school

De Lutenganoschool is een middelbare school van de Broedergemeente in Zuid-Tanzania. Het is een kostschool; veel leerlingen slapen er ook en gaan alleen in vakanties naar huis. De school heeft behoefte aan 102 (stapel)bedden en 204 matrassen voor de jongensslaapzalen. Nu slapen veel jongens op de grond en moeten ze zelf een matras meebrengen.

Een stapelbed met twee matrassen kost € 110. Geeft u twee jongens een beter bed? Of een matras voor € 20?

Foto: HMH

Een vreemde eend in het pastoraat

door Age Kramer

Foto: congerdesign

In 2012 interviewde het ZZg predikanten in Suriname over het uitdrijven van boze geesten: Bevrijdingspastoraat. We hadden gemerkt dat men daar veel meer wist en kon dan in Nederland. Die interviews kwamen op een DVD en die werd vertoond in de Broedergemeenten in Nederland.

Er werd verschillend op gereageerd. Sommige mensen vonden het mooi en belangrijk dat we hier aandacht aan besteedden, want ze hadden er zelf, of via via, mee te maken gehad. Sommigen merkten dat Broedergemeenteleden met vragen over demonen naar andere kerken gingen, omdat men meende dat de eigen predikant er niet zo open voor stond. Anderen vonden het vreemd en achterhaald: zij meenden dat het eigenlijk gaat om psychiatrische aandoeningen die op een andere manier benoemd worden. Weer anderen kwamen niet omdat ze weinig met dit onderwerp hadden.

Cultuur

Aan die reacties kun je zien wat de invloed van cultuur is op het geloof: voor de een is de geestenwereld totaal achterhaald en voor de ander hoort die er juist bij. Hier merk je ook dat de West-Europese cultuur weinig ruimte maakt voor een geestelijke werkelijkheid. Sinds de Verlichting zijn wij er aan gewend geraakt dat de werkelijkheid beperkt is tot wat we kunnen waarnemen en begrijpen. Als je iets niet kunt zien, horen, meten of begrijpen, dan is het een verzinsel of projectie. Dat maakt het ook lastig om in God te geloven.

Afwijzing

Nu is die afwijzing van alles wat met demonen en boze gees-

ten te maken heeft best begrijpelijk. In de eerste eeuwen van de kerkgeschiedenis werd bezetenheid vooral gezien als een bedreiging voor iemands persoonlijke gezondheid. De kerk stelde exorcisten aan om de zieken te helpen. Maar vanaf de 16e eeuw werd bezetenheid vooral ook gezien als een bedreiging van de maatschappelijke orde. Misogisten, uitbarstingen van geweld en ander maatschappelijk en economisch ongemak werden steeds gemakkelijker toegeschreven aan bezetenheid. De Inquisitie, min of meer werkloos sinds de Protestanten erkend waren, zag een nieuwe taak en werkte hierbij nauw samen met de lokale burgerlijke overheid. In deze tijd ontstond het woord heksenjacht en ontspoorde de strijd tegen bezetenheid. Zeer begrijpelijk dat je als modern, verlicht mens uit de 17e eeuw daar niets mee te maken wilde hebben.

Moet je er iets mee?

Sinds ik met het thema Bevrijdingspastoraat bezig ben, merk ik dat bijna alle pastores die ik spreek wel een keer te maken hebben gehad met iemand die last had van boze geesten. Ik ben sinds twee jaar pastoor in de Oud-Katholieke kerk en soms belt een collega me met een vraag hierover. Ook al is het niet erg in de mode en past het slecht in onze Westerse cultuur, toch hebben mensen soms last van boze geesten. Als pastor moet je die vraag serieus nemen, vind ik.

Verrijking van je geloof

Ik ben ervan overtuigd geraakt dat wij in West-Europa een te beperkte opvatting hebben over wat werkelijkheid is, en dat gesprekken met christenen uit andere culturen ons geloofsleven kunnen verdiepen. Jezus leefde zelf ook in een cultuur waar het volkomen geaccepteerd was dat geesten, engelen en demonen bestaan.

Dat is voor mij ook de waarde van de uitwisseling met geloofsgenoten in een andere cultuur. Het gaat niet eens om het concrete uitdrijven van boze geesten, maar om het ontwikkelen van een gevoeligheid voor die andere werkelijkheid die ruimer en groter is dan de waarneembare.

Het ZZg investeert in deze uitwisseling omdat we zien dat het geloofsleven in West-Europa best zo'n impuls kan gebruiken. Uitwisseling kan ons ook dichterbij onze wortels brengen, bij de tijd voor de Verlichting. Onze bijdrage is dan om de waardevolle kanten van de Verlichting onder de aandacht te brengen.

Wèl een ruimere werkelijkheid dus, maar géén heksenjacht.

Interesse in het thema bevrijdingspastoraat? Age schreef er een zeer lezenswaardig boekje over. Gesprekken met predikanten uit de Broedergemeente in Suriname en Nederland, geschriften van anderen over exorcisme vroeger en nu: kortom, een uitgebreide en uitgewerkte versie van het artikel op deze pagina. Te bestellen bij het ZZg, via www.hernhuttershop.nl of tel. (030) 692 7180. Reageren op het artikel? a.kramer@zzg.nl / tel. 030 692 71 80.

Leliëndaal: 100 jaar!

Foto: H. Mingoen

In 1918 werd in Suriname Kinderhuis Leliëndaal opgericht, door zendeling H.M. Bielke. Het bood toen onderdak aan de zieke en verweesde kinderen van Javaanse contractarbeiders die onder zware omstandigheden op de plantages in Commewijne werkten.

Nu wonen er 75 kinderen van diverse komaf (Javaans, Hindostaans en vooral Marron). 21 jongens en 54 meisjes. Ze gaan naar scholen in de buurt: de lagere school, de LTS, het LBO en de MULO. Directrice Christina Diran en haar personeel (5 leidsters, 2 kokkinnen en 1 klusjesman) doen hun best de kinderen goed op te vangen, maar eenvoudig is dat niet. Veel kinderen komen uit gebroken gezinnen met structureel geldgebrek. Sommigen hebben verslaafde ouders, anderen zijn thuis mishandeld of zelfs misbruikt. Dat vraagt heel wat van de begeleiders die voor zware problematiek geen opleiding hebben gehad.

De exploitatie van het Kinderhuis rond krijgen is niet eenvoudig. De ouders moeten elke maand 200 SRD bijdragen (nog geen € 25) maar slechts 1/3 deel doet dat. De meeste ouders betalen minder en enkelen kunnen zelfs helemaal niets betalen. De overheid geeft al enkele jaren geen subsidie meer en de economische crisis in Suriname maakt het extra moeilijk. Toch wordt geen kind de deur gewezen. Zr. Diran zegt eenvoudig: "Deze kinderen zijn onschuldig. Als wij als kerk hen helpen, dan doen wij iets goeds voor Suriname en voor God."

Renovatie

Onderhoud blijft achterwege als je krap bij kas zit. Daarom wordt het jubileumgeschenk voor Leliëndaal een goede opknapbeurt; sanitair, verlichting, vloeren, plafonds, ramen en deuren, septic tanks en riolering, etcetera. Nodig: € 24.000.

Wilt u meedoen aan dit jubileumcadeau, maak dan uw gift over naar IBAN NL74 RABO 0375 216 936, t.n.v. ZZg te Zeist. Vermeld 'Leliëndaal 100'.

Op za. 27 oktober wordt in Zeist het jubileum van Leliëndaal gevierd. Lees meer hierover op pagina 8.

GO2 SCHOOL!

Foto: Kilangala Mission

Go to school! (Ga naar school!) Dat zou je willen roepen tegen jongeren in een ontwikkelingsland die de hele dag op straat rondhangen. Doe wat met je leven. Grijp je kans. Maar wat als die kans voor zo'n jongere niet zal komen omdat er geen geld is, nu niet en nooit niet? Heb je dan iets te bieden? Het antwoord is: ja! Met Go2school!

Go2school is een nieuw ZZg-programma, waarin we een aantal talentvolle jongeren uit Tanzania en Suriname helpen die zelf nooit een vakopleiding zouden kunnen bekostigen. Die jongeren worden lokaal geselecteerd en volgen een opleiding op hun eigen niveau. Sommigen krijgen een eenvoudige praktische training van twee jaar aan een Vak-trainingscentrum, anderen hebben drie jaar nodig om leraar of verpleegkundige te worden, een enkeling gaat studeren aan een universiteit.

Als Go2school-donateur kiest u voor een bepaalde periode (naar keuze 12-48 maanden) en een bedrag (minimum € 5 per maand). U kiest ook uit welke groep u iemand wilt steunen. Minimaal 1 keer per jaar sturen we u een update met nieuwtjes, foto's of een filmpje.

Met Go2school helpt u heel concreet een jongere in een ontwikkelingsland vooruit. Voor hen is het de kans van hun leven.

Wij zien Go2school als een prachtige mogelijkheid om samen een vakopleiding voor een jongere te bekostigen, gedurende 1 jaar of langer. Met een schoolklas bijvoorbeeld, of met de jeugdgroep van de kerk, met de collega's van uw werk, met de diaconie of kerkenraadsleden, of als grootouder met uw kleinkinderen. Maar natuurlijk kan het ook op eigen houtje. Voor gedetailleerde informatie en aanmelding kunt u terecht op www.go2school.net

Vragen? Bel het ZZg (030) 692 71 80 en vraag naar Douwe of Jeannet. Of mail naar info@go2school.net.

100 jaar Leliëndaal, viert u mee?

Het eeuwfeest van Kinderhuis Leliëndaal in Suriname wordt gevierd op zaterdag 27 oktober, tussen 10.30 en 16.30 uur in de kerkzaal op Zusterplein 12 in Zeist.

Iedereen die zich bij het kinderhuis betrokken voelt is van harte welkom. Wel moet u zich aanmelden, in verband met de catering. Dit kan tot uiterlijk 12 oktober, via leliendaal100@gmail.com of (06) 209 71 300.

Het programma kent bijzondere onderdelen: naast ontmoeting en herinneringen ophalen is er de opening van de tentoonstelling van kunstenaar Robert Bosari die als kind in Leliëndaal woonde. En de presentatie van een speciaal gedenkboek over Leliëndaal. Plus de première van een documentaire over 100 jaar Leliëndaal, door DOCU125. Kortom, als u ook maar iets met Leliëndaal hebt, dan wilt u hier bij zijn!

Natuurlijk zamelen we die dag ook geld in voor het jubileumcadeau voor Leliëndaal: een opknabbeurt. Zie pag. 7.

Meer weten? Kijk op www.zzg.nl/leliendaal100. Of bel (030) 692 7180. En voor wie op Facebook zit: er is een pagina en er is een groep 100-jaar kinderhuis Leliëndaal, waar oude foto's en verhalen worden uitgewisseld. Aanbevolen!

Nieuwsgierig naar de geschiedenis van de Hernhutters?

Het Hernhutter Huis is de museumstichting van de Broedergemeente in Nederland. Met een vaste tentoonstelling en een tijdelijke expositie wordt de historie van de hernhutter geloofsgemeenschap belicht en ook het zendingswerk op allerlei plaatsen in de wereld. Op www.hethernhutterhuis.nl kunt u terecht voor informatie over de actuele tijdelijke expositie.

T/m 21 oktober a.s. is dat 250 jaar Kerkzaal Zeist (1768-2018).

Museum zit niet meer op Zusterplein 20, maar is verhuisd naar de hoek Zusterplein/Lageweg, 250 meter verderop. Adres: Lageweg 27, 3703 CA Zeist.

Museum Het Hernhutter Huis is bijna elke middag open: dinsdag tot en met zondag, 12.00 - 17.00 uur.

Kerstactie 2018 in aantocht

In oktober start onze jaarlijkse Kerstactie voor Suriname. Kwetsbare ouderen, alleenstaande moeders met kinderen, kinderen in kindertehuizen, voor hen is een fijne kerstviering met cadeautje of levensmiddelenpakket iets heel speciaals. Dat mensen in Nederland aan hen denken en financieel willen bijdragen vinden ze heel bijzonder en geeft hen een warm gevoel.

Deed u al eerder mee aan de Kerstactie dan ontvangt u de uitnodigingsbrief thuis. Wilt u voor het eerst meedoen, maak dan uw gift over naar het ZZg (NL74 RABO 0375 216 936) o.v.v. 'Kerstactie Suriname'. Elk bedrag is welkom. Vorig jaar konden we maar liefst 402 ouderen en diaconiecliënten en 200 kinderen en jongeren in twee kindertehuizen en een internaat blij maken met kerst. Zou dat dit jaar weer lukken?

Aanbieding

De laatste solarlampen die we hebben kunt u nu met € 10 korting aanschaffen. Handig als zaklamp of leeslicht buiten, met ook laadstroom voor mobiele apparaten. De solarlampen horen bij onze actie '1 halen, 2 betalen': u krijgt een lamp en de tweede gaat naar een vroedvrouw of gezondheidswerker in Congo. Nu voor € 39,95.

Kijk op www.hernhuttershop.nl (even scrollen) of bel (030) 692 71 80.

